

JUŽNOAFRIŠKI PINGVIN -

KOMIČEN, A ZELO RANLJIV

Ko pomislite na afriške živali, verjetno med njimi ni pingvinov. Vendar pa prav na najjužnejšem delu Afrike živi še nekaj kolonij samostojne vrste južnoafriških pingvinov. Čeprav je to edini kraj, kjer južnoafriške pingvine lahko vidite v naravi, pa je to najpogostejša vrsta pingvinov, ki jo srečate v živalskih vrtovih, saj so se na tamkajšnje razmere dobro prilagodili in se v ujetništvu bolje razmnožujejo kot drugi pingvini.

PINGVINI NE LETIJO, A SO IZJEMNI PLAVALCI

Na kopnem, kjer gnezdijo in počivajo, pingvini niso prav hitri. Povsem drugače je v vodi, v kateri se premikajo z enako lahkoto kot druge ptice po zraku. Krila pingvinov so preobražena v plavuti, prilagojene za plavanje. V gladkem perju je ujet zrak, ki jim povečuje plovnost in jih ščiti pred mrazom v mrzli vodi. Odrasli pingvini menjajo perje enkrat letno. V času menjave perja ne morejo plavati in loviti. Zaradi tega se pred golitvijo pospešeno hranijo, da povečajo zaloge telesne maščobe, ki jim zadošča za približno tri tedne, v katerih se perje obnovi.

Običajna hitrost plavanja je 3 km/h, a kadar bežijo pred nevarnostjo, plavajo lahko tudi sedemkrat hitreje. Potapljajo se lahko do 130 metrov globoko, a večina potopov ni globljih od 50 metrov. Posamezen potop traja od eno do dve minuti.

Besedilo: Marina Dermastia

Južnoafriški pingvin je visok 65 cm in tehta približno 3,5 kilograma. V povprečju živi okrog 10 let, vendar lahko tudi več. Najstarejši znani južnoafriški pingvin je bil star kar 27 let.

JUŽNOAFRIŠKI PINGVINI GNEZDIJO V KOLONIJAH

Večina južnoafriških pingvinov se začne pariti med četrtem in šestim letom starosti in običajno par ostane skupaj vse življenje. Najraje gnezdijo v senci pod grmovjem ali v rovih, ki si jih skopljejo pod plastmi strjenih iztrebkov, imenovanih gvano.

Samica običajno zleže dve beli jajci. Valita oba starša. Po približno 40 dneh se izležejo mladiči, običajno v razmiku enega do dveh dni, ki jih naslednje tri mesece spet hranita oba starša. Preden mladič zapusti starše, mora pojesti približno 25 kilogramov rib. Glavna hrana južnoafriških pingvinov so sardele in inčuni, ki vsebujejo veliko maščobe. Ker pa se količina teh rib zmanjšuje, predvsem zaradi komercialnega ribolova, so prisiljeni jesti manj hranljive sipe in rakce.

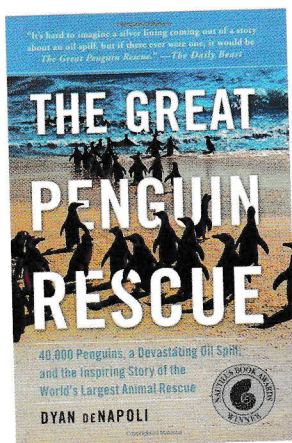
Južnoafriški pingvini živijo in gnezdijo v kolonijah.

Velikokrat starša bolj hranita močnejšega mladiča, šibkejši pa lahko zaradi podhranjenosti tudi pogine. Če preživi in je močnejši že zapusti starše, z nadaljnjim hranjenjem starša zagotovita, da se razvije tudi ta. Barva perja mladičev, ki preživijo prvo leto in se prvič golijo, je siva.

ZELO OGROŽENA VRSTA

Čeprav je v začetku 19. stoletja na obalah Južne Afrike živelo 4 milijone južnoafriških pingvinov in jih je na začetku 20. stoletja le na enem otočku gnezdilo več kot milijon, se je do danes njihovo število zmanjšalo za skoraj 95 odstotkov. Po najbolj črnogledih napovedih bodo ob enaki stopnji zmanjševanja populacije leta 2026 južnoafriški pingvini živeli le še v živalskih vrtovih.

Reševalna akcija južnoafriških pingvinov je opisana tudi v knjigi.

ZNAČILNI FRAK JE KAMUFLAŽA PRED PLENILCI

S svojo značilno črno-belo obarvanostjo perja so pingvini odlično skriti pred morskimi plenilci. Ob pogledu nanje od zgoraj se črna barva zlije s temno oceanske vode; od spodaj pa se zdi bela barva trebuha kot odblesk sončne svetlobe od vodne površine.

VELIKO PRETEČIH GROŽENJ

Na odprtem oceanu južnoafriške pingvine ogrožajo predvsem tjunji in le občasno tudi veliki beli morski psi. Na kopnem prežijo na nebogljene mladiče vidre, mungi in galebi. V preteklosti so bili glavna grožnja populaciji južnoafriških pingvinov ljudje, ki so pobirali njihova jajca, danes pa jih ogrožamo s komercialnim ribolovom, ki zmanjšuje količine njihove hrane, in ponavljajočimi se razlitji nafte. S slednjimi je povezana tudi največja uspešna reševalna akcija živali na svetu. Leta 2000 je ob brodolomu tankerja blizu mesta Cape Town prišlo do izlitja 1300 ton nafte, ki je zalila 19 000 odraslih južnoafriških pingvinov na višku paritvene sezone. Vse te ptice so prenesli v zapuščeno skladišče in jih očistili. Nadaljnjih 19 500 pingvinov, ki so se izognili razlitju, so s tovornjaki prepeljali 800 kilometrov vzhodno od razlitja. S tem so si reševalci zagotovili dovolj časa, da so očistili morje in obalo. Pingvini so priplavali domov v približno treh tednih. V reševalni akciji je sodelovalo na desettisoče prostovoljcev z vsega sveta in rešili so več kot 90 odstotkov pingvinov.

Fotografije: Tom Turk